

ORZECZNICTWO**BUCHALTERYJNO - PODATKOWE**

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.

wraz z przesyłką pocztową

Konto P. K. O. Nr. 22.308

Administracja: Księgarnia Prawnicza

Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR

Dr EMANUEL ISERZON

Adwokat

Nr 45 (91)

Warszawa, 5 listopada 1938 r.

Rok III

T R E Ś Ć :

str.

Ulgi dla nabywców pojazdów mechanicznych i statków powietrznych . . .	713
Orzecznictwo w przedmiocie księgowości: znaczenie dowodów rachunkowych dla zagadnienia prawidłowości ksiąg	716
Orzecznictwo w sprawach podatkowych: pojęcie członków rodziny . . .	717
Okólniki: w sprawie opodatkowania kwot, otrzymywanych na utrzymanie od sądownie rozłączonego małżonka; — w sprawie przychodów z wyrębów leśnych; — w sprawie odsetek pokrytych drogą ich skonwertowania na pożyczkę długoterminową; — w sprawie przemiatu zboża na potrzeby wojska oraz kontroli wojskowych magazynów mąki i piekarń wojskowych	719—721
Kalendarz podatkowy	723
Poradnia	723—727

A. WEBER

Adwokat

ULGI DLA NABYWCÓW POJAZDÓW MECHANICZNYCH I STATKÓW POWIETRZNYCH *)

Do dnia 31.12.1937 r. obowiązywał Dekret Prezydenta Rzplitej z 7 maja 1936 r. o ulgach podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych, który przewidywał dla tych nabywców ulgę w latach 1936 i

*) Art. 35—42 ustawy o ulgach inwestycyjnych z dn. 9.4.1938, tekst ob. OBP, rb., nr 21 i 22, str. 347 i n.

1937 w podatku dochodowym i w specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszy publicznych. Ustawa o ulgach inwestycyjnych z 1938 r. obowiązywać będzie, w zakresie tej ulgi, rozszerzonej na nowe statki powietrzne produkcji krajowej, w latach 1938 i 1939, chyba że Rada Ministrów przedłuży ten termin (najpóźniej do końca 1942 r.). Ulga służy wyłącznie osobom, które nabędą nowe pojazdy w przedsiębiorstwach trudniących się na obszarze Rzplitej produkcją, montażem lub sprzedażą pojazdów mechanicznych, lub nowe statki powietrzne produkcji krajowej.

Ulga obejmuje obecnie *prawo potrącenia* (w granicach 3 lat) przez osoby fizyczne 20% ceny nabycia pojazdu lub statku z *sumy podatku (wzgl. obu podatków)*. Według Dekretu z 1936 r. nabywa mógł potrącić sumy wydatkowane na kupno pojazdu z *dochodu podatkowego*.

Różnica jest istotna. „*Zmiana w systemie została spowodowana koniecznością równomierniejszego przyznanie ulgi, niezależnie od wysokości dochodu nabywcy pojazdu, co przy związaniu ulgi z dochodem faworyzowało zgodnie z strukturą progresji w podatku dochodowym osoby o dochodach wyższych*” (uzasadnienie do projektu ustawy, str. 21).

Uprzywilejowaniu większych dochodów nie mogły zapobiec przepisy § 3 i 4 Rozp. wykonawczego Min. Skarbu z 18.7.1936 r. (DURP, poz. 430), według których podatek dochodowy od sumy, pozostałej po potrąceniu kosztu nabycia, należało obliczyć według stopy procentowej, odpowiadającej całemu dochodowi podatkowemu. W wyniku tych przepisów wykonawczych suma, o którą podatek ulegał zmniejszeniu, równała się podatkowi, jaki przypadałby od kwoty dochodu równej cenie kupna przy zastosowaniu do niej stopy procentowej, odpowiadającej całemu dochodowi nabywcy. W ten sposób *kwota, o którą podatek ulegał zmniejszeniu, była, ze względu na progresję, tym większa im większy był dochód podatnika. Obecnie zaś kwota, o którą podatek zostaje obniżony, jest przy tej samej cenie pojazdu stała (20% ceny kupna), bez względu na dochód nabywcy.*

W porównaniu z Dekretem, ulga jest obecnie większa, o ile chodzi o osoby, osiągające dochody mniejsze, dla których stopa procentowa podatku wynosi mniej niż 20%. Według przepisów dotychczasowych podatek ulegał bowiem zmniejszeniu (o czym już wyżej) o taką część ceny kupna, jaką odpowiadała stopie procentowej, miarodajnej dla dochodu płatnika.

Ulga przysługuje *bez względu na cenę kupna*, która dawniej mogła przekraczać 12.000 zł.

Ulga odnosi się do podatku od dochodu, osiągniętego w tym roku, w którym należność została całkowicie uiszczona (choćby przez wyczeranie weksli). Zatem tylko kupno powinno nastąpić w latach 1938 i 1939 r. (ewent. w razie przedłużenia terminu przez Radę Ministrów — do końca 1942 r.), natomiast zapłata może nastąpić również później, przy czym ulga będzie przyznana w odniesieniu do dochodu tego roku operacyjnego, w którym nastąpiło całkowite uiszczenie. Nie można przez to, zdaniem moim, rozumieć, że warunkiem uzyskania ulgi jest uiszczenie całej ceny kupna w jednym roku, co stanowiłoby sprzeczne z celem ustawy utrudnienie kupna pojazdu za cenę, płatną w ratach w ciągu kilku lat.

Ulga przysługuje nabywcy pojazdu, *choćby go odprzedał* innej osobie i to bez względu na okres czasu, w ciągu którego o sam z niego korzystał. Ustawa nic w tej materii nie stanowi, inna jednak interpretacja jej przepisów nie jest możliwa, ustawa żadnych ujemnych skutków zbycia pojazdu, nie przewiduje. Ze stanowiska ustawy, mającej na celu popieranie motoryzacji kraju, jest zresztą obojętne, kto skorzysta z ulgi, byleby transakcja kupna nowego pojazdu doszła do skutku.

Brak również w ustawie wskazówki, *czy ulga dotyczy wypadku nabycia w danym roku operacyjnym więcej niż jednego pojazdu lub statku powietrznego i ile razy może poszczególne osoba korzystać z ulgi*. Rozporządzenie wykonawcze do Dekretu przewidywało, że ponowne przyznanie pod jego rządem ulgi może nastąpić dopiero po wykazaniu się dowodem, że pierwszy pojazd uległ zniszczeniu ponad 80% ceny nabycia. Uważamy, że tak Dekret jak obecna ustawa nie dają podstawy do zajęcia stanowiska, że ulga ma zastosowanie tylko w wypadku nabycia jednego pojazdu (statku) lub że z ulgi może podatnik korzystać tylko raz jeden.

Do wprowadzenia ograniczeń pod tym względem nie upoważnia ani tekst ustawy („Osobom fizycznym, które... nabyły lub nabędą na własność *nowe pojazdy mechaniczne lub nowe statki* powietrzne, służy ulga...”), ani jej intencja — motoryzacja kraju.

Zdaniem naszym, nie ma również podstawy do odmówienia prawa korzystania z ulgi w wypadku, gdy *kilka osób łącznie nabędzie jeden pojazd mechaniczny lub jeden statek powietrzny*. I w tym przypadku nie upoważnia do tego ani tekst ustawy, ani jej intencja:

Podanie o ulgę należy wnosić w terminie, określonym w art. 40 i 41 ustawy. Odsyłamy w tej materii do jej wyraźnego tekstu (OBP, br. str. 365). O ile chodzi o ulgę *w podatku dochodowym w Dz. II ustawy* o tym podatku oraz w podatku specjalnym, podanie może być również złożone w ciągu roku, w którym cena nabycia została całkowicie uiszczona, jeżeli tylko suma podatku dochodowego lub specjalnego (albo obu tych podatków razem), potrąconego płatnikowi w ciągu ubiegłych miesięcy danego roku kalendarzowego pokrywa w całości sumę, przypadającą płatnikowi do zwrotu z tytułu prawa do ulgi (zob. OBP, 1938, str. 487).

Prawo potrącenia ceny samochodu, nabytego do celów przedsiębiorstwa, z dochodu podatkowego (Dz. I), przysługuje kupcom prowadzącym prawidłowe księgi handlowe już z mocy art. 6 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym, ponieważ okres jego zużycia nie przekracza 5 lat (§ 14 ust. 3 p. 9 Rozporz. Wykon.). To prawo jest szersze niż wyżej opisana ulga, bo dotyczy również osób prawnych, samochodów używanych — bez względu na to, u kogo zostały one nabyte i kiedy została cena kupna zapłacona. Kto skorzysta z przepisu art. 6 ustawy o pod. doch., nie może już uzyskać ulgi z ustawy o ulgach inwestycyjnych (art. 37). Jeżeli natomiast płatnik skorzystał z tej ostatniej ulgi, nie tamuje to potrącenia co rok 1/5 ceny kupna z tytułu odpisów amortyzacyjnych. Tylko bowiem *jednorazowego* potrącenia z mocy art. 6 nie można połączyć z ulgą na podstawie ustawy o ulgach inwestycyjnych.

Wg. art. 5 Dekretu od decyzji urzędu skarbowego w sprawie ulgi przysługiwało *odwołanie* w terminie dni 30 od daty doręczenia do wła-

ściwej władzy skarbowej II instancji. Przepis ten nie został powtórzony w nowej ustawie, mimo to norma, w nim zawarta, obowiązuje również obecnie, zgodnie z przepisami Ordynacji Podatkowej. Decyzja bowiem w przedmiocie zmniejszenia wzgl. uchylecia podatku jest orzeczeniem (art. 39 OP). Od wszelkich orzeczeń władz wymiarowych mogą być wnoszone odwołania do władzy odwoławczej, która rozstrzyga ostatecznie (art. 102 OP.). Termin do wnoszenia odwołań wynosi 30 dni (art. 142 § 2 OP.). Zaznaczyć należy, że OP stosuje się również do specjalnego podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszków publicznych (DURP. 1936, nr 23, poz. 187, art. 8).

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

130.

ZNACZENIE DOWODÓW RACHUNKOWYCH DLA ZAGADNIENIA PRAWIDŁOWOŚCI KSIĄG.

Asygnacje kasowe lub wewnętrzne noty memoriałowe nie zastępują rachunków pochodzących od dostawców ani odpisów rachunków wystawionych dla odbiorców.

Brak ich choćby tylko częściowy dostatecznie uzasadnia dyskwalifikację ksiąg pod względem formalnym.

NTA, 28 lutego 1938, I. rej. 5093/34.

Z uzasadnienia. Skarga Ch. Al. i A. K. na orzeczenie Komisji Odwoławczej dla spraw podatku przemysłowego przy Izbie Skarbowej w Białymstoku w przedmiocie wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za r. 1932.

NTA oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

Powody. Skarga kasacyjna zarzuca mylną ocenę materiału dowodowego, ponieważ zdaniem skarżących ich księgi handlowe są prawidłowe. Spór toczy się o znaczenie dowodów rachunkowych dla zagadnienia prawidłowości ksiąg.

Skarżący starają się wykazać, że asygnacje kasowe przychodowe i rozchodowe, w których podano treść transakcji, nazwisko

dostawcy względnie odbiorcy, ilość i ceny towaru oraz podpis, są dostatecznym dowodem na zakup lub sprzedaż towaru. Obrona ta chybia celu. Sami skarżący przyznają, że prócz transakcyj gotówkowych, dokonywali także transakcyj kredytowych. Z tymi operacjami przeto asygnacje kasowe się nie wiążą. Sporządzane zaś według przyznania skargi wewnętrzne noty memoriałowe nie zastępują rachunków pochodzących od dostawców względnie odpisów rachunków wystawionych przez skarżących dla swoich odbiorców. Skarżący zaś nie tylko nie przeczyli, ale wręcz w odpowiedzi na sprzeciw Przewodniczącego Komisji Szacunkowej przyznali, że indywidualnym odbiorcom wydawali rachunki, nie pozostawiając u siebie odpisów. Przyczyna tego zaniedbania jest obojętna. Istotne jest, że wpisy do ksiąg handlowych winny być poparte dowodami rachunkowymi, oczywiście oryginalnymi lub kopiami. Asygnacje kasowe są dokumentem wewnętrznym, a więc nie mają wagi dokumentu oryginalnego. Jeśli więc istnieją lub winny istnieć dowody rachunkowe oryginalne, brak ich, chociażby tylko częściowy, uzasadnia dostatecznie dyskwalifikację ksiąg handlowych pod względem formalnym.

Powołanie się na wytyczne rozporzą-

dzenia ministerialnego z dn. 13.4.1932 DURP poz. 412 *), zresztą dopiero w skardze kasacyjnej, również zawodzi. Skarga nawet nie wskazuje, na którym przepisie obronę opiera. Jeśli chodzi o § 2 p. 3 ust. 6, to on po pierwsze ogranicza się do transakcyj gotówkowych, a po wtóre odnosi się do wypadków, gdy ustalenie osoby dostawcy lub odbiorcy następuje dużo trudności. Skarga zaś nie tylko nie twierdzi, by ta okoliczność zachodziła, lecz stwierdza, że dostawcy przeważnie a odbiorcy w ogóle byli skarżącym znani, ustęp 7 punktu 3 § 2 odnosi się do drobnych operacyj gotówkowych, podczas gdy in concreto chodzi głównie o brak należytych dowodów rachunkowych na transakcje niegotówkowe oraz częściowo na dostawy wagonowe oraz zakupy u kupców zbożowych. Punkt 4 § 2 rozporządzenia, stanowiący o dowodach księgowania, nawiązuje właśnie do ustępów 6 i 7 p. 3 § 2.

Zarzut dowolności ustaleń władzy odwoławczej nie znajduje uzasadnienia w aktach sprawy.

W myśl powyższych rozważań NTA orzekł oddalenie skargi jako nieuzasadnionej.

Ogłoszony wyrok należy przyjąć

*) Rozporządzenie nie obowiązuje, ale stan prawny wynikający z cytowanych dalej przepisów pozostał bez zmiany.

jako słuszny z następującymi zastrzeżeniami wynikającymi z nauki księgowości, zryczajów handlowych i ustalonej judykatury NTA (judykaturę znajdują Czytelniczcy w OBP, 1937, str. 141, 539, 687 i n.).

Brak dokumentów do poszczególnych zapisów dyskwalifikuje księgowość, o ile kupiec miał możliwość uzyskania odnośnych dokumentów.

W braku możliwości uzyskania dokumentów zewnętrznych wystarczającymi są dokumenty wewnętrzne.

Wyciągi z ksiąg dostawców nie stanowią dokumentu księgowego.

Jest kanonem nauki księgowości, że nazwiska odbiorców i dostawców należą do kategorii danych, które powinny być ujawnione w księgach; tylko trudność ustalenia nazwisk usprawiedliwia pominięcie ich w zapisach księgowych.

Przy drobnej sprzedaży towarów podstawą zapisów mogą być zestawienia utargów dziennych poparte bloczkami kasowymi lub taśmą kasy National.

Zestawienia utargów w przedsiębiorstwach drobnej sprzedaży nie muszą zawierać wszystkich danych, w szczególności dotyczących ilości i rodzajów towarów.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

77.

POJĘCIE CZŁONKÓW RODZINY.

Krewni wstępni nie są członkami rodziny w rozumieniu art. 10 ustęp ostatni ustawy o podatku dochodowym

(teza) *)

NTA, 30 maja 1938, I. rej. 5338/37.

*) Ust. ost. art. 10 ustawy stanowi: „Procenty i okresowe świadczenia podatnika na korzyść członków rodziny

Z uzasadnienia: Urząd Skarbowy odmówił odliczenia od ogólnego dochodu wymiaru, który podatnik wypłacił swoim rodzicom, uzasadniając tę odmowę postanowieniem art. 10 ust. ost. ustawy o państwowym podatku dochodowym (poz. 6/36 Dz. U.), ponieważ rodzice ci nie są odrębnie opodatkowani podatkiem dochodowym.

Odwołanie od powyższego orzeczenia Komisja Odwoławcza załatwiła odmownie.

To orzeczenie Komisji Odwoławczej jest przedmiotem skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który rozważył, co następuje:

Skarga zarzuca obrazę art. 10 ust. 2 gi i ost. ustawy o państwowym podatku dochodowym, podtrzymując zarzuty odwołania, że rodzice skarżącego, którzy prowadzą odrębne gospodarstwo domowe, nie należą do członków rodziny skarżącego, ponieważ nie są na jego utrzymaniu jako głowy rodziny, a wypłacany im przez skarżącego wymiar opiera się na kontrakcie.

Niespornym jest, że skarżący na podstawie kontraktu zobowiązany jest do wypłacania swoim rodzicom wymiaru w wysokości oznaczonej umową, oraz że rodzice ci nie są odrębnie opodatkowani podatkiem dochodowym. Sporną natomiast jest kwestia, czy należy uznać rodziców za członków rodziny w rozumieniu ust. ost. art. 10 ustawy.

Otóż samo brzmienie ust. ost. art. 10 ustawy nie daje jeszcze dostatecznej podstawy do rozstrzygnięcia powyższej kwestii, jednak przy wykładni tego przepisu należy opierać się na tym pojęciu członków rodziny, które ustawa określiła dla celów podatku dochodowego i uwzględnić treść art. 11 ustawy ze względu na zachodzący między tymi przepi-

mogą być uwzględnione (jako odliczalne, uwaga nasza) tylko pod warunkiem, jeżeli otrzymujący te procenty lub świadczenia członek rodziny, jest opodatkowany odrębnie podatkiem dochodowym."

sami pewien związek rzeczowy. Wynikająca bowiem z ust. ost. art. 10 zasada nieodliczenia od dochodu płatnika procentów i okresowych świadczeń na korzyść członków rodziny nieopodatkowanych odrębnie podatkiem dochodowym odnosi się do członków rodziny, o których mowa w art. 11 ustawy.

W rozumieniu zaś art. 11 ustawy (w brzmieniu poz. 6/36) pojęcie członków rodziny ograniczone jest do małżonka sądowo nierozłączonego i krewnych zstępnych, do których podatnik pozostaje w stosunku głowy rodziny, a wobec wspomnianego związku zachodzącego między art. 11 a art. 10 ust. ost. nie ma podstawy do zakreslenia pojęcia członków rodziny, użytemu w art. 10 ust. ost. szerszych ram. Wprawdzie według art. 28 ustawy za członków rodziny w myśl art. 26 i 27 uważa się także krewnych zstępnych i innych w art. 28 wyliczonych, jednak z wyraźnego brzmienia tego artykułu wynika, że tak rozszerzone pojęcie członków rodziny odnosi się tylko do art. 26 i 27 ustawy. *Krewni wstępnii nie są zatem członkami rodziny w rozumieniu art. 10 ust. ost. ustawy.*

Mylnie więc władze skarbowe oparły odmowę odliczenia wymiaru od ogólnego na postanowieniu art. 10 ust. ost., który w rozpoznawanym wypadku nie ma zastosowania. Wyszędłszy zaś z powyższego mylnego założenia prawnego, *nie zbadala władza pozwana, czy do odliczenia spornej kwoty od ogólnego dochodu zachodzący wymogi z ustępu przedostatniego art. 10, czy mianowicie oparte na umowie wymiaru okresowe świadczenia podatnika na rzecz rodziców, które bezspornie ciążyą na gruncie od nich nabytym, pozostają w związku gospodarczym z tym źródłem dochodu* *). Należy przy tym uwzględnić że umowa wymiaru (Auszugsvertrag), co do której art. 96 ustawy wprowadzającej

*) *Judykaturę w tej materii ob. OBP, 1937, str. 689 i n. oraz 1938, str. 84 i n.; tamże nasza glosa.*

do k. c. niem. utrzymał w mocy przepisy prawa partykularnego, przedstawia się według pruskiego prawa krajowego (Allgemeines Landrecht I 11 § 602, 605) jako umowa o dożywotnie zaopatrzenie (utrzymanie), jakie zastrzega dla siebie osoba zdająca majątek swój za życia jednemu z potomków, przy czym zresztą bliższe sformułowanie zasad tej umowy zależy w znacznej mierze od zapatrywań i zwyczajów ludności. Należało zatem zbadać, czy według treści konkretnej umowy wymiaru dla skarżącego jako nabywcy gruntu obciążonego dożywotnim na rzecz rodziców wymiarem dopełnie-

nie obowiązku wypłacenia tego wymiaru jest istotnym warunkiem korzystania przez niego z przychodów tego gruntu, a więc i osiągnięcia z tego źródła dochodu.

Gdy skutek zaniechania zbadania tej istotnej dla oceny sprawy okoliczności władza pozwana dopuściła się wadliwości postępowania, należało zaskarżone orzeczenie uchylić po myśli art. 84 p. 3 rozporządzenia Prezydenta R. P. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (poz. 806/32 i po myśli art. 95 tegoż rozporządzenia w brzmieniu poz. 150/37) zarządzić zwrot opłaty od skargi.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 4 PAŹDZIERNIKA 1938 R.
L. D. V. 23626/2/38

w sprawie opodatkowania kwot, otrzymywanych na utrzymanie od sądownie rozłączonego małżonka.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 28 z 1938 r., poz. 674).

Kwoty, otrzymywane na utrzymanie od sądownie rozłączonego małżonka, są dochodem podatkowym w myśl art. 19 ustawy.

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 22 czerwca 1938 r.
I. rej. 4621/37 i 5990/37.

Przedmiotem sporu jest kwestia, czy kwoty otrzymywane przez skarżącą od męża na utrzymanie, stanowią dochód podlegający u niej opodatkowaniu.

Otóż, jeżeli — jak w danym wypadku zdaje się przyjmować pozwana władza — małżonkowie są sądownie rozłączeni, to trafne byłoby stanowisko władzy pozwanej, że otrzymywane przez skarżącą od męża sądownie rozłączonego alimenty stanowią dochód w rozumieniu art. 19 ustawy o państwowym podatku dochodowym. Na zasadzie bowiem art. 3 ustawy o państwowym podatku dochodowym podlegają opodatkowaniu między innymi dochody z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych. Według art. 19 ust. 1 ustawy za dochód z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych uważa się m. in: „renty i dochody z innych praw majątkowych”, do których § 38 rozporządzenia wykonawczego poz. 298/21 wzgl. § 35 rozporz. wyk. poz. 769/34 zalicza w szczególności „wszelkie inne, powtarzające się okresowe świadczenia i wsparcia wszelkiego rodzaju, o ile świadczący zobowiązał się ważnie do ich wypłacenia, albo też jest do tego obowiązany na mocy ustawy lub wyroku sądowego, jak alimentacje

itp.". Zaliczenie alimentacyj, polegających na tytule ustawowym lub orzeczeniu sądowym do dochodu z praw majątkowych, zgodnie jest z dyspozycją art. 19 ustawy, gdyż nie zachodzą tu elementy, uzasadniające z mocy pozytywnego przepisu prawa traktowanie takiego wydatku jako formy ponoszenia kosztów wspólnego gospodarstwa domowego, a zatem kosztów uznawanych przez ustawę o państwowym podatku dochodowym za świadczenia, nie będące po stronie korzystającego z nich dochodem podatkowym. O ile bowiem chodzi o separację, to odpada z natury rzeczy kryterium łącznego gospodarstwa domowego, a zatem dochód pobierany na zasadzie prawa unormowanego wyrokiem sądowym nie różni się niczym od dochodów płynących z innych analogicznych uprawnień, których wspólna charakterystyka polega, w ogólnym ujęciu, na ich pewnej wartości majątkowej.

W każdym razie nieuzasadniony jest podniesiony przez skarżącą zarzut podwójnego opodatkowania. Według bowiem stałej judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego ustawa o państwowym podatku dochodowym wyklucza jedynie podwójne opodatkowanie jednego i tego samego podmiotu podatkowego, ale nie wzbrania opodatkowania tych samych materialnie dochodów u różnych podmiotów.

W związku z powyższym również okoliczność, że mąż skarżącej w złożonym przez siebie zeznaniu o dochodzie nie żądał odliczenia omawianych kwot i został od nich opodatkowany, nie uzasadniałaby sama przez się zwolnienia skarżącej od opodatkowania tych kwot.

Inaczej natomiast przedstawiałby się stan rzeczy, gdyby małżonkowie nie byli sądownie rozłączeni. Kwoty, które mąż wydatkuje ze swego dochodu na utrzymanie żony, sądownie nierozłączonej i prowadzącej z nim wspólne gospodarstwo domowe, niewątpliwie nie stanowią dochodu żony w rozumieniu art. 6 ustawy, bez względu na to, czy mąż poszczególne wydatki bezpośrednio sam pokrywa, czy też kwoty potrzebne [na ich pokrycie daje żonie, a ten stan sprawy nie doznaje istotnej zmian w wypadku, gdy żona sądownie nierozłączona, z jakichkolwiek powodów mieszka osobno.

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 13 PAŹDZIERNIKA 1938 R.

L. D. V. 24912/2/38

w sprawie przychodów z wyrębów leśnych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 28 z 1938 r. poz. 675).

Przychody z wyrębów leśnych w świetle art. 7 ustawy o podatku dochodowym.

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 2 września 1938 r.

[I. rej. 3498/36.

— — — — —
Jak z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia widać, pozwana władza nie uznała, że w konkretnym przypadku sprzedaż drzewostanu wiąże się ze spieniężeniem majątku, i że zachodzą warunki zastosowania art. 7 ustawy, gdyż sprzedaż nastąpiła w roku 1929, zaś eksploatację przeprowadzono dopiero w roku 1932 a wprowadzenie włości w posiadanie gruntów poleśnych nastąpiło w roku 1934. Powyższe stanowisko władzy nie da się atoli utrzymać w w świetle motywów wyroku Najwyższego Trybu-

nału Administracyjnego z 1 grudnia 1937 L. Rej. 3882/36, 3885/36 i 5131/36 (OPA Nr 2110/38), wydanego w analogicznej sprawie, w którym Trybunał wypowiedział pogląd, że termin, w którym ma nastąpić usunięcie drzewostanów i wprowadzenie serwitutanców w posiadanie, nie może wpłynąć na istotę transakcji, polegającej na likwidacji źródła dochodu, byleby istniał związek przyczynowy między sprzedażą drzewostanu a uprzednią czy jednoczesną sprzedażą czy wyzbyciem się gruntu spod lasu, jako źródła dochodu. Na motywy tego wyroku Najwyższy Trybunał Administracyjny powołuje się w sprawie niniejszej na zasadzie § 57 swego regulaminu (poz. 968/32 Dz. Ust.)

Skoro tedy władza wychodząc z mylnych założeń prawnych, nie ustosunkowała się należycie do żądania skarżącego uznania transakcji, o którą w rozpoznawanej sprawie chodzi, za spieniężenie mienia, wolne od opodatkowania podatkiem dochodowym, to Najwyższy Trybunał Administracyjny dopatrywał się w tym istotnej wadliwości postępowania i uchylił zaskarżone orzeczenie na zasadzie art. 84 p. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym poz. 806 Dz. Ust. zarządzając w myśl art. 95 tegoż rozporządzenia zwrot opłaty od skargi.

Dyrektor Departamentu.

(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 14 PAŹDZIERNIKA 1938 R.

L. D. V. 24634/2/38

w sprawie odsetek pokrytych drogą ich skonwertowania na pożyczkę długoterminową.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 28 z 1938 r., poz. 676).

Odsetki pokryte drogą ich skonwertowania na pożyczkę długoterminową nie podlegają odliczeniu na mocy art. 10 ustawy o podatku dochodowym.

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 20 czerwca 1938 r. l. rej 434/37 *).

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 6 PAŹDZIERNIKA 1938 R.

L. D. VI. 11215/3/38

w sprawie przemiału zboża na potrzeby wojska oraz kontroli wojskowych magazynów mąki i piekarń wojskowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 28 z 1938 r., poz. 677)

Ponieważ [przemiał zboża, dokonywany w młynach wojskowych wyłącznie na potrzeby wojska, podlega kontroli władz wojskowych niezależnie od przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 1938 r. o środkach finansowych na popieranie gospodarzo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr 56 poz. 447) i

* Wyrok ogłoszony w OBP za rb., nr 44, str. 700 i n.

rozporządzenia z dnia 19 sierpnia 1938 r. w sprawie wykonania powyższej ustawy (Dz. U. R. P. Nr 61 poz. 477), Ministerstwo Skarbu zarządza, co następuje:

1) Przypadającą na podstawie powyższej ustawy opłatę od mąki, wytworzonej w młynach wojskowych, uiszczają zarządcy właściwych składnic materiału intendenckiego gotówką w kasach właściwych terytorialnie urzędów skarbowych za każde 10 dni z dołu, przedstawiając w kasie urzędu skarbowego przy dokonywaniu wpłaty dwa egzemplarze wykazu przemiału, prowadzonego w wspomnianych młynach na podstawie osobnych przepisów władz wojskowych.

Na drugiej stronie obu egzemplarzy wymienionego wykazu zarządcy składnic materiału intendenckiego wyszczególniać będą następujące obliczenie: ilość kg mąki, podlegającej opłacie, oraz wysokość opłaty, przypadającej od tej ilości mąki. Obliczenie to będzie stwierdzane podpisami osób, sporządzających wykaz przemiału.

Jeden egzemplarz wykazu przemiału kasa urzędu skarbowego zatrzyma, drugi zaś po odnotowaniu na nim pozycji wpłaty oraz po zaopatrzeniu go w odcisk datownika wyda wpłacającemu wraz z pokwitowaniem kasowym. Drugi egzemplarz wykazu przemiału wraz z powyższą adnotacją kasy będzie służył dla organów kontrolujących jako dowód uiszczenia przez odnośny młyn wojskowy należnej opłaty od mąki.

2) Worki z mąką, pochodzącą z młynów wojskowych i przeznaczoną na potrzeby wojska, nie będą zaopatrywane w etykiety i plomby, przewidziane w §§ 19 i 27 przytoczonego wyżej rozporządzenia, a waga poszczególnych worków z taką mąką może być inna, aniżeli przewiduje przepis § 30 ust. 1) tego rozporządzenia.

3) Zamiast księgi obrachunkowej według wzoru Nr 11 do § 56 ust. 1) powołanego na wstępie rozporządzenia młyny wojskowe prowadzą wykazy przemiału, o których mowa w punkcie 1) niniejszego okólnika, i „dziennik młyna wojskowego”, przewidzianymi oddzielnymi przepisami władz wojskowych.

4) Przy kontroli transportu mąki, pochodzącej z młynów wojskowych, organa skarbowe powinny sprawdzać na podstawie zewnętrznych oznaczeń, znajdujących się na workach z taką mąką, lub na podstawie dokumentów przewozowych, czy dana przesyłka mąki rzeczywiście pochodzi z młyna wojskowego i czy jest przeznaczona dla wojska.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu wyjaśnia:

a) wojskowe młyny podlegają nadzorowi władz i organów skarbowych na ogólnych zasadach, ustalonych w zacytowanych na wstępie przepisach, z uwzględnieniem postanowień niniejszego okólnika;

b) wojskowe magazyny mąki i kaszy oraz piekarnie wojskowe podlegają nadzorowi jedynie władz wojskowych, natomiast nie podlegają nadzorowi władz i organów skarbowych lub administracji ogólnej;

c) do zapasów mąki i kaszy, znajdujących się w dniu 5 września rb. w magazynach i piekarniach wojskowych, nie mają zastosowania przepisy § 59 wymienionego wyżej rozporządzenia wykonawczego z dnia 19 sierpnia 1938 r. (zgłoszenie, przepisowe opakowanie oraz zaopatrzenie w etykiety i plomby);

d) przemiał zboża na potrzeby wojska w młynach prywatnych oraz uiszczenie opłaty od mąki, wytworzonej w tych młynach na potrzeby wojska, ma się odbywać na ogólnych zasadach, ustalonych w przepisach o środkach finansowych na kształtowanie cen artykułów rolniczych.

Podsekretarz Stanu:

(—) K. Morawski

KALENDARZ PODATKOWY

W listopadzie 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 1 listopada 1938 r. — podatek dochodowy, o ile nakaz płatniczy został doręczony przynajmniej na 30 dni przed d. 1 listopada 1938; w przeciwnym razie termin płatności upływa trzydziestego dnia po doręczeniu nakazu płatniczego.

Do 5 listopada 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 października 1938 r.

Do 7 listopada 1938 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w październiku 1938 r.

Do 15 listopada 1938 r. — II rata (druga połowa) podatku gruntowego na rok 1938.

Do 15 listopada 1938 r. — III rata (1/4) zryczałtowanego podatku od obrotu na rok 1938.

Do 20 listopada 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni listopada 1938 r.

Do 25 listopada 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu październiku 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 30 listopada 1938 r. — II rata (druga połowa) podatku od nieruchomości na rok 1938.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w listopadzie 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w listopadzie 1938 r.

PORADNIA

652. *M. Czer—ski, Łódź.*

1. Nie ma sprzeczności między odpowiedziami nr 526/6 i 593/13. Zgodnie z pierwszą, nie ma zakazu zawierania bezimiennych transakcji gotówkowych, bez względu na wartość przedmiotu transakcji. **Nieujawienie jednak kontrabenta powinno być usprawiedliwione okolicznościami, uniemożliwiającymi lub utrudniającymi ujawnienie kontrahen-**

ta. Wystarczy, że ostatni odmawia ujawnienia swego nazwiska, które nie jest sprzedawcy skądinąd znane.

2. **Manco towarowe, stwierdzone przy spisaniu remanentu,** należy w księdze składowej zapisać jako rozchód — na podstawie „natury” — bez udokumentowania. Można nie wprowadzać manca do dziennika i księgi głównej, uwzględniając go w bilansie przy ustalaniu warto-

ści remanentu.

3. Ponieważ prowadzi Pan **obok dziennika kasowego** (kasy kontowanej) i memoriałowego **również dziennik wekslowy**, inkaso weksłu jest zaszłością, podlegającą uwidocznieniu zarówno w dzienniku wekslowym jak i kasowym. Ponieważ chodzi jednak o jedną i tę samą zaszłość, podlega ona tylko jednorazowemu zaksięgowaniu na odnośnych rachunkach w księdze głównej (Ma Rk Weksli, Wn. Rk Kasy).

633. AFR.

1. Według wyroku NTA z 4.5.1937 r. 1. rej. 431/35 (OBP, 1937, str. 530 przedsiębiorstwo ma charakter przemysłowego zarówno wtedy, gdy **rzeźnik** w tym samym lokalu dokonywa uboju i wyrebu mięsa, jak i wtedy, gdy dokonywa uboju w cudzym lokalu przemysłowym (rzeźni), do czego zresztą jest przeważnie prawnie zmuszony. Wobec tego nie tylko obrót uzyskany ze sprzedaży wędlin własnego wyrobu, lecz również ze sprzedaży mięsa z własnego uboju (choćby w cudzej rzeźni) podlega stawce 1,5% (przed. VI, VII i VIII kateg.).

2. O ile chodzi o przedsiębiorstwo kupca jednosobowego lub spółkę jawną, wykazana w bilansie **strata za lata ubiegłe** może być odpisana z kapitału zakładowego.

3. Można sprzedawać te same towary na rk własny oraz komisowo. Jeżeli zachodzą wszystkie ustawowe warunki komisju, opodatkowaniu podlega tylko prowizja.

„W wyjątkowych, gospodarczo uzasadnionych wypadkach służy Ministrowi Skarbu prawo zwalniania komisantów od obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, o ile stosunek komisju i obrót wynika z prawidłowo prowadzonych ksiąg handlowych komitenta” (art. 5 p. 5 ustawy o pod. przem.), Ministerstwo korzysta z tego uprawnienia bardzo rzadko.

„**Operacje komisowe oraz pośrednictwa handlowego, dokonywane łącznie z przedsięb. handlu towarowego**

nie wymagają nabycia odrębnego świad. przem., jeżeli przedsiębiorstwo handlu towarowego jest zaopatrzone w świadectwo przemysłowe co najmniej II kategorii przedsiębiorstw handlowych” (§ 68 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem.).

4. Biura buchalteryjne winny opłacać naszym zdaniem podatek przemysłowy według stawki 6% od sumy wynagrodzeń (por. OBP, 1938, str. 406, odpow. nr 394 p. 5). **Ulgi** dla tych przedsiębiorstw, o ile chodzi o świadectwo przemysłowe, **nie** były w dotychczasowych okólnikach przewidziane.

5. **Sprzedaż bydła na giełdzie** nie jest zwolniona od podatku od obrotu. Jedynie w drodze okólników zostały izby wzgl. urzędy skarbowe upoważnione do umarzania na indywidualne podania płatników, 1/3 części podatku przemysłowego od obrotu, przypadającego m. in. od dokonanych i zarejestrowanych na giełdach mięsnych transakcyj kasowych **artykułami dopuszczonymi do obrotu i notowań na giełdach mięsnych**. Ostatni okólnik z d. 26.7.1937, LDV 36705/4/37 (OBP, 1937 str. 452) dotyczy okresu 1.1.1936 do dnia 31.12.1937 (ob. również okólnik z dnia 30.4.1938 r. LDV 2269/4/38, OBP, 1938, str. 385, dotyczący obrotu w r. 1937).

634. Gorliny czytelnik nr 8.

1. O ile istotnie wydatki mają charakter potrącalnych kosztów remontu, powinien Pan raczej przenieść kwoty, obciążające Rk Inwestycji na dotychczasowy Rk Remontu a nie tworzyć nowego rku „Przebudowy magazynu”.

2. Jeżeli decyzja Ubezpieczalni nie zawiera oznaczenia terminu i trybu zaskarżenia, należy żądać uzupełnienia jej w tym kierunku.

3. Potrącenie przez nabywcę za zgodą sprzedawcy „kosztów manipulacyjnych” z ceny, oznaczonej w giełdowej karcie umowy, stanowi nieuzasadniony zwyczajami giełdowymi opust z ceny. Zdaniem naszym, ta **pozagiełdowa zmiana umowy sprzedaży odbiera transak-**

cji charakter giełdowej. Zagadnieniu poświęcimy specjalny artykuł.

4. Jeżeli dostarczenie żądanych przez władzę skarbową wykazów dostawców zboża nastęrcza (jak w opisanych przez Pana warunkach) rzeczywiście trudności, urząd skarbowy powinien po odpowiednim zawiadomieniu płatnika zarządzić ich sporządzenie własnymi siłami (art. 60 § 2 OP).

5. To samo dotyczy odbiorców. Jeżeli nazwisko odbiorcy jest Panu znane, powinien Pan je ujawnić w księgach bez względu na rozmiary zakupu (wyjątek stanowi drobna sprzedaż gotówkowa konsumentom). Wspomniany przez Pana przepis § 54 rozp. wyk. do OP w dawnym brzmieniu już nie obowiązuje. Obecnie brak przepisu, który by zezwalał **wyrażnie** na opuszczenie nazwiska kontrahenta w księgach ze względu na charakter transakcji.

6. Przedsiębiorca nie odpowiada za zaległe podatki, przypadające od jego pracownika, ongiś kupca.

7. **Periodyczne zasilki, otrzymywane od krewnych,** należy uwidocznic w zeznaniu o dochodzie, oddzielnie od dochodu z przedsiębiorstwa, chociażby wpływy z powyższego źródła zasilają kasę przedsiębiorstwa (na dobro Rku kapitału).

8. O ile **pożyczki „przyjacielskie”** są należycie księgowane, nie przewidujemy zarzutów ze strony władzy skarbowej ze względu na wysokość i częstość pożyczek.

9. **Magazyn (zbożowy)** podlega jako budynek gospodarczy **amortyzacji** w wysokości 1,5% rocznie, jeżeli jest murowany, wzgl. 3%, gdy jest drewniany lub z pruskiego muru (§ 14 rozp. wyk. do ustawy o pod. doch.).

635. *Fr. Przemysł.*

Termin „**biuro rewizyjno-buchalteryjne**” jest przytoczony w § 76 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem. Należy więc uznać go za dostatecznie dokładnie określający rodzaj przemysłu (usługowego) i przedmiotu przedsiębiorstwa zgod-

nie z art. 7 prawa przemysłowego.

Przedmiotem działalności takiego biura jest prowadzenie ksiąg handlowych oraz rewizja (o charakterze prywatnym) ksiąg i wydawanie o nich opinii.

Żadne specjalne ograniczenia ustawowe nie są związane z założeniem i prowadzeniem biura buchalteryjno-rewizyjnego.

636. *Poznań—Cewe.*

W przytoczonych przez Pana przykładach, pisanie między wierszami w księdze kasowej i „dzienniku zwrotów” części treści nie nasuwa wątpliwości, czy chodziło tylko o zaoszczędzenie miejsca a nie o wpisanie treści ex post. Jest to wprawdzie usterka, której należy stanowczo unikać, ale nie może ona spowodować odrzucenia ksiąg. Sprostowanie obecnie tych usterek nie jest już możliwe.

637. *Joter.*

Odroczenie podsumowania memoriału za dany miesiąc **aż do czasu sporządzenia bilansu miesięcznego** nie powinno się przeciągać ponad 1 miesiąc. Kontrola wewnętrzna zapisów jest konieczna ze stanowiska prawidłowego księgowania. Do tego celu służą m. in. bilanse miesięczne. Nie jest tolerowane opóźnienie sięgające poza granice następnego miesiąca.

2. Ulgi inwestycyjne na obszarze województw wschodnich inaczej niż w COP, nie obejmują prawa potrącenia z docho-

du kosztu nabycia placu pod budowę przedsiębiorstwa (którego ulgi w zasadzie dotyczą).

638. *Elef.*

Na podstawie załączonego wzoru umowy należy dojść do wniosku, że kontrahentem firmy jest **agent podróżujący** (nie — pracownik przedsiębiorstwa).

Według nauki o handlu agent podróżujący (komiwojażer) jest albo pracownikiem firmy, albo pośrednikiem handlowym. Ustawa o podatku przemysłowym nie czyni rozróżnienia między obu rodzajami „pomocników podróżujących” (D IV taryfy), a rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy (§ 94) wyraźnie obejmuje oba rodzaje „pomocników podróżujących” (zwalniając tylko komiwojażerów — pracowników przedsiębiorstwa krajowego, czerpiących zarobek „głównie ze stałego wynagrodzenia służbowego” od obowiązku wykupienia świadectwa przemysłowego).

Komiwojażerowie zatrudnieni na podstawie umowy agencyjnej jako **samodzielni kupcy** nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu. W myśl art. 8 ustawy o pod. przem. komiwojażerowie są wolni od podatku od obrotu.

Del credere nie jest przeszkodą do uznania stosunku podróżniczego pośrednictwa handlowego. Ustawa o pod. przem. nie zawiera wprawdzie takiego postanowienia, wynika to natomiast z następujących rozważań.

Stosunek del credere jest charakterystyczny dla umów handlowych, mocą których jedna strona działa na rachunek drugiej. Klauzula del credere jest praktykowana tak w umowach komisji, jak pośrednictwa handlowego. Kodeks handlowy nie czyni pod tym względem żadnych przeszkód. Skoro ustawa o podatku przemysłowym nie wyłącza uznania stosunku podróżniczego pośrednictwa handlowego w wypadku przyjęcia przez komiwojażera del credere, nie ma podstawy do czynienia tego przy wykładni ustawy (w myśl zasady interpretacyjnej:

nie rozróżniamy, gdy ustawa nie rozróżnia).

639. *Księgowy, Borysław.*

1. Por. odpow. nr 383 p. 3 (OBP. br. str. 405). **Bonifikaty i zwroty**, udzielone, wzgl. otrzymane w 1938 r. nie mogą być potrącone z obrotu, jeżeli dotyczą one transakcji 1937 r., w którym księgi handlowe nie były jeszcze prowadzone.

2. Wartość remanentu towarów na dz. 31.XII.1937 r. powinna mieć wpływ na ustalenie wysokości obrotów w 1937 r., w którym księgi handlowe nie były prowadzone. Jednakże po ostatecznym ustaleniu obrotu, choćby na podstawie złożonych wykazów zakupów, nie można już żądać potrącenia z obrotu wartości remanentu towarów, pochodzących z tych zakupów.

640. *K. Z. K.*

Jest rzeczą obojętną, kto **sporządza rachunek** itp., jeżeli dokument ten został podpisany przez właściwą osobę. Rachunek może wypełnić również księgowy przedsiębiorstwa, które rachunek otrzymało, za zgodą, oczywiście, wystawcy.

641. *Izet.*

Czek jest środkiem płatniczym, przeznaczonym do natychmiastowej realizacji. **Jeżeli realizacja czeku, otrzymanego od klienta, następuje w dniu doręczenia czeku przed zaksięgowaniem wpłaty**, zalecamy uproszczone księgowanie: Ma Rk Klienta Wn Rk Kasy za wpływ z realizacji czeku na PKO z wystawienia... **Przejęciowe (w ciągu dnia) posiadanie doręczonego nam przez klienta czeku i jego realizacja mogą nie być traktowane jako zjawiska gospodarcze podlegające księgowaniu.**

Dla uniknięcia sprzeczności między stanem faktycznym a wpisami księgowymi, nie należy księgować wpłaty jako gotówkowej, zanim nie nastąpiła realizacja czeku. Powyższa niezgodność może bowiem trwać przez czas dłuższy lub w ogóle nie być usunięta — jeżeli odbiorca zwleka z podjęciem gotówki w

banku lub gdy brak pokrycia, albo konto wystawcy czeku zostało zamknięte.

Z powyższego wynika, że **otrzymania czeków postdatowanych, które mają być przedstawione do zapłaty dopiero po pewnym czasie, nie należy nigdy księgować jako wpłaty gotówkowej.** Czeki postdatowane winny być przed wystawieniem ostemplowane urzędowo.

Bez względu na to, czy zachodzi konieczność ujawnienia w księgach otrzymanych czeków, władza skarbową może z mocy art. 60 OP. żądać udzielenia informacji, dotyczących osób, które czeki wydały — o ile informacje te wezwana osoba posiada.

642. *Prenumeratorka H. K.*

1. Stanowisko Pana jest trafne.

Wydawanie łomu kruszcowego pracownikom rzemieślniczej celem wytwarzania różnych przedmiotów nie wymaga zapisania w księgach zasadniczych, ponieważ kruszec nie przestaje być własnością przedsiębiorstwa. Przy wydaniu łomu, wzgl. wskutek jego zwrotu w innej postaci nie powstają żadne zmiany w stanie majątku przedsiębiorstwa (wzrost wartości kruszcu znajduje właściwe odbicie w księgach przez zapisanie kosztu przerobienia. Należy jedynie dla porządku prowadzić ewidencję wydanego i zwracanego łomu.

2. **Różnice kursowe na zobowiązaniach z tytułu kupna towarów mogą być księgowane na Rku Towarów (przeniesione z rachunku dostawcy).** Nie jest konieczne prowadzenie odrębnego Rku takich różnic kursowych. Zarówno bowiem zyski jak i straty kursowe na transakcjach towarowych podlegają uwzględnieniu przy wyprowadzeniu zysku podatkowego (por. OBP, 1938, str. 152 i 177), do tego zaś celu prowadzi księgowanie ich na Rku Towarów jako pozy-

cji, wpływających na ustalenie wyprowadzonego na tym rachunku wyniku transakcji towarowych.

643. *Czytelnik z M.*

Samo wystawienie faktury na sprzedany towar nie zmienia niczego w stanie majątkowym przedsiębiorstwa. Dopiero wydanie lub wysłanie towaru nabywcy stanowi dla sprzedawcy zaszczyt ekonomiczną, wymagającą zaksięgowania.

GRUŻLICA PŁUC

CHOROBY PŁUC

jest nieubłagalna corocznie nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu pociąga bardzo wiele ofiar.

Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego męczącego kaszlu i t. p. stosują p. p. Lekarze „**Balsam Trikolan - Age**” który ułatwiając wydzielanie się płwociny usuwa kaszel.

Do nabycia w aptekach

644. *K. F. Łódź.*

Stanowisko Urzędu Skarbowego jest uzasadnione. **Sumy, zwrócone wskutek obniżenia wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za ubiegłe lata, powinny być księgowane nie na Rku Kapitału, lecz na Rku Podatków, aby w ten sposób powiększyć dochód podatkowy.** Skoro bowiem zapłacony podatek należy odliczyć od dochodu, bez względu na to, jakiego dotyczy roku (por. OBP, rb., nr 43, str. 685, wyrok NTA z 15.6.1938 r. i artykuł nasz OBP, rb., nr 44, str. 697), należy konsekwentnie doliczyć do dochodu podatek zwrócony, również bez względu na to, w jakim roku ten podatek został zapłacony, ponieważ zwrot ten zmniejsza w danym roku ogólny ciężar strat.

Skorowidz rzeczowy

Agent handlowy — P*) — 726 **).

Księgowość — czeku realizacja, sposób księgowania — P 726; — dziennik wekslowy a dziennik kasowy — P 724; — księga memoriałowa — P 725; — manco towarowe — P 723; — nieujawnianie nazwisk kontrahentów handlowych — P 723; — różnice kursowe na zobowiązaniach z tytułu kupna towarów — sposób księgowania — P 727; — strata za lata ubiegłe — odpisanie jej z kapitału zakładowego u kupca jednoosobowego lub spółki jawnej — P 724; — surowca wydawanie pracowni rzemieślniczej celem przerobienia — sposób księgowania — P 727; — zwrot nadpłaconego podatku — sposób księgowania — P 727.

Ordynacja podatkowa — informacje, trudności w ich dostarczeniu — P 725; — znaczenie dowodów rachunkowych dla zagadnienia prawidłowości ksiąg — O*) 716.

Podatek dochodowy — alimenty — opodatkowanie kwot otrzymanych od sądownie rozłączonego małżonka — Ok*) 710; — członkowie rodziny w rozumieniu art. 10 ustawy o podatku dochodowym — O 717; — konwersja pożyczki — Ok 721; — magazyn zbożowy — amortyzacja — P 725; — ulgi dla nabywców pojazdów mechanicznych i statków powietrznych — 713; — wyřeby leśne i przychód z nich — Ok 720; — zasiłki od rodziny — P 725.

Podatek przemysłowy — biura buchalteryjne — P 724; — biuro rewizyjno-buchalteryjne — P 725; — bonifikaty za lata uprzednie — P 726; — komis — P 724; — obowiązek podatkowy rzeźników — P 724; — sprzedaż bydła na giełdzie — ulgi podatkowe — P 724; — transakcje giełdowe — P 724.

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo”, Ok—dział „Okólniki”, P—dział „Poradnia”

**) Liczby oznaczają stronicę.

Komplety przebitkowe

„JEDYNOZAPIS”

od zł 120.—

H. BLAJER

Rachunkowość Przebitkowa

„JEDYNOZAPIS”

cena 1 egz. zł 1.50

H. BLAJER Łódź, Zawadzka 6, tel. 274-61

konto P. K. O. 603.069

OD ADMINISTRACJI

Prosimy WP prenumeratorów w razie nieotrzymania nru „OBP” o zgłaszanie reklamacji w ciągu tygodnia od daty ukazania się nru.

Reklamacje z napisem „Reklamacja gazetowa” nadane w otwartej kopercie lub na pocztówce wolne są od opłaty pocztowej.

Wobec ograniczonej liczby egzemplarzy nakładu żadnych reklamacji po terminie tygodniowym administracja uwzględniać nie będzie.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8

Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31

Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50

Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie

Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—¹/₂ str. zł. 100—¹/₄ str. zł. 50—¹/₈ str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, „Kaoza 15